

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027
EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma
Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Etelä-Karjalan liitto

Valintaesitys

16.8.2024 Dnro: EURA 2021/404522/09
02 01 01/2024/EKARJALA

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi
AIRA - Tekoäly ja data riskianalyyysien tukena

Hakijan virallinen nimi
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy

Hakemusnumero
404522

Saapumispäivämäärä
08.08.2024

Alkamispäivämäärä
01.10.2024

Päättymispäivämäärä
31.01.2026

Viranomainen
Etelä-Karjalan liitto

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus
Etelä-Karjalan liiton ylimaakunnallinen EAKR-haku EKALII-010
15.4-10.5.2024

Hakuilmoituksen tunnus

Käsittelijä
Heli Susanna Gynther

Toimintalinja
1 Innovatiivinen Suomi

Erityistavoite
1.2 Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi

Tukimuoto
Alueellinen kehittämistuki: kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Hyvinvointialueiden lakisääteisen velvollisuuden mukaisesti pelastustoimen järjestämisessä tehdään alueellista varautumistyötä, mikä sisältää toimintaympäristön kuvauksia ja riskianalyysejä. Riskianalyyseissä otetaan huomioon eri tahojen, kuten viranomaisten, kuntien, valtion ja yritysten toimintaympäristöt ja yhteistyö. Riskiarvioita tehdään eri tasoilla, kuten globaalilla, kansallisella ja alueellisella tasolla sekä toimialakohtaisesti. Tietojen kerääminen ja analysointi vaativat paljon manuaalista työtä, mikä korostaa tarvetta tehostaa riskianalyyysien tekemistä nykyisessä säästötilanteessa. AIRA-hanke vastaa tähän tarpeeseen kehittämällä datan keruuta ja analytiikkaa ohjelmistorobotiikan avulla, mikä edistää ympäristöanalyysien ja riskienhallinnan tekemistä sekä tiedolla johtamista. Hankkeessa tavoitellaan automaattista datan keruuta ja koordinoitua

kansallisesti, pilottina käyttäen kahden eri maakunnan alueella tehtävää datan keruuta ja analysointia kohti kansallista riskien datapankkia ja arviointityökalua.

Nykyisin alueelliset riskiarviot tehdään yhteistyössä, mutta tietoja ei kerätä yhteen eikä yhteistä analysointityökalua ole käytössä.

Hankkeen päätavoite on tehostaa ympäristöanalyysien ja riskienhallinnan tekemistä hyödyntämällä tekoälyä ja data-analytiikkaa. Osatavoitteina on kehittää innovatiivisia digitaalisia työkaluja ympäristöanalyysien ja riskienhallinnan tueksi, tehostaa tiedolla johtamista ja digitaalisten työvälineiden osaamista alueella sekä uudistaa asiantuntijatyöskentelyä tekoälyn avulla. Hankkeessa pyritään kouluttamaan asiantuntijoita käyttämään uusia digitaalisia työvälineitä ja hyödyntämään tekoälyä riskianalyyseissä samalla säilyttäen asiantuntijoiden rooli ja huomioiden eettiset kysymykset.

Hanke toteutetaan kuudessa työpaketissa:

1. Koordinaatio ja esiselvitykset
2. Toimintaympäristötietojen kerääminen ja data-analyysi
3. Tekoälyavusteinen asiantuntijapaneelityöskentely riskianalyyseissä
4. Tekoälyn hyödyntäminen riskianalyyseiden tekemisessä
5. Tekoälyavusteisen riskianalyyesityökalun prototyyppi
6. Jalkautuminen ja viestintä

Hankkeen tulokset ja tuotokset:

Tietopankit ja työkalut:

- Alueellinen riskidatan tietopankki (ohjelmistorobotiikan ja data-analyysin avulla kerätty)
- Innovatiiviset digitaaliset työkalut ja menetelmät riskianalyyseihin (tekoäly ja data-analytiikka)

Osaaminen:

- Parantunut riskienhallinnan työvälineosaaminen osallistuvilla alueilla
- Tekoälyn hyödyntämisen koulutus pelastustoimen asiantuntijoille (30)
- 40 hengen asiantuntijaryhmä mukana työkalujen määrittelyssä ja suunnittelussa

Muuta:

- Tekoälyavusteisen riskianalyyesityökalun prototyyppi
- Asiantuntijapaneelin toiminta ja verkosto
- Viestintä- ja jalkauttamissuunnitelma

Hankkeen toimenpiteet

Hanke on yhden toteuttajan päähanke, mutta hankkeen toimenpiteet kohdistuvat Kymenlaakson pelastuslaitokseen (hyvinvointialue) sekä Etelä-Karjalan pelastuslaitokseen (hyvinvointialue). Pelastuslaitokset toimivat myös linkkinä Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n verkostoihin sekä Pelastusalan kumppaniverkostoon joiden heidät kutsutaan hankkeen ohjausryhmään sekä työpajoihin.

Pelastuslaitosten riskidatan louhimisesta ja tuottamisesta sekä riskianalyyseiden tekemisestä aiheutuvien kustannusten kompensoimiseksi hanke on varannut flat rate -osiota työpaketissa neljä.

Hankkeen toiminta on jaettu kuuteen työpakettiin (TP):

TP 1: Koordinaatio ja esiselvitykset

Työpaketti keskittyy hankkeen kokonaiskoordinointiin ja alueellisten varautumistyöhön osallistuvien sidosryhmien tavoittamiseen. Työpaketti varmistaa projektin sujuvan etenemisen ja tavoittaa hankkeen kannalta kriittiset yhteistyökumppanit.

Esiselvityksissä kartoitetaan sidosryhmien kautta sekä hankkeen omina katsauksina erilaisia varautumisessa käytettäviä ja tarvittavia tietoja ja datalähteitä: mistä tietoja nyt kerätään, mitä jää puuttumaan, millaista tietoa tarvittaisiin lisää.

TP 2: Toimintaympäristötietojen kerääminen ja data-analyysi

Työpaketissa täsmennetään esiselvityksissä löytyneitä ja toivottuja datalähteitä sekä kerätään tietoja yhteen alueelliseen riskienhallinnan tietopankkiin. Tietojen keruuta automatisoidaan ohjelmistorobotiikan avulla.

Data-analysointia tehdään sekä hankehenkilöstön voimin, opiskelijatöinä sekä ulkopuolisilla asiantuntijoilla tilaustyönä.

Hankkeen flat rate -osiosta varataan 15 000 € tälle työpaketille datan keruusta aiheutuvan ulkopuolisen työn kustannuksiin, ohjelmistorobotiikan tarvitsemiin ulkoisen asiantuntijan palkkioihin sekä tietoaaineistojen lisenseihin

TP 3: Tekoälyavusteinen asiantuntijapaneelityöskentely riskianalyyseissä

Työpaketti kerää yhteen alueelliseen varautumistyöhön tarvittavaa asiantuntemusta hankkeen asiantuntijapaneeliin. Tämä paneeli työskentelee tekoälyn ja data-analytiikan tuottamia ennusteita, analyyseja ja arvioita hyödyntäen. Paneeli jalostaa koneen luomaa sisältöä ihmisasiantuntijan näkemyksillä ja varmistaa tietojen alueellisen luotettavuuden sekä toimenpiteiden eettisyyden.

Työpaketti hyödyntää esimerkiksi Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n verkostoja, kuten Pelastustoimen kumppanuusverkostoa.

TP 4: Tekoälyn hyödyntäminen riskianalyyseiden tekemisessä

Työpaketissa selvitetään ja kehitetään tekoälyn hyödyntämistä datapohjaisen riskianalyyseiden tekemisessä. Tämä työpaketti pohjaa työpaketissa 2 kerättyyn tietopankkiin sekä data-analyyseiin ja työpaketissa 3 luotuun asiantuntijapaneeliin riskianalyyseiden tekemiseksi.

Työpaketti tuottaa vaatimusmäärittelyjä tekoälyavusteisen riskianalyyseityökalun toteuttamiseksi. Tässä työpaketissa tekoälyä ja data-analyyseja hyödynnetään riskianalyyseiden tekemisessä olemassa olevilla työkaluilla ja menetelmillä.

TP 5: Tekoälyavusteisen riskianalyyseityökalun prototyyppi

Työpaketti 5 kehittää edellisen työpaketin tuottamien vaatimusmäärittelyjen avulla riskianalyyseityökalun prototyyppiä. Siihen tuotetaan käyttöliittymän suunnitelmia, käyttöliittymän rautalankamalleja sekä käytettävyyden ja saavutettavuusmäärittelyjä.

Työpaketti pilotoi prototyypin käyttäjätestejä erilaisia asiakaskokemusta (UX) kehittäviä kokeilevia menetelmiä hyödyntäen.

TP 6: Jalkautuminen ja viestintä

Työpaketin tavoitteena on varmistaa, että hankkeen tulokset ja hyödyt ovat kaikkien osallistuvien alueiden organisaatioiden saatavilla.

Työpaketissa laaditaan hankkeelle viestintäsuunnitelma, johon kootaan tiedot hankkeen kohderyhmien viestinnästä, viestintäkanavista ja viestinnän aikatauluista. Työpaketti tekee yhteistyötä työpaketin yksi kanssa ja perustaa hankkeelle viestintää varten verkkosivuston sekä mahdollisesti tarvittavat sosiaalisen median kanavat.

Hankkeen jalkauttaminen alueen organisaatioihin suunnitellaan sidosryhmien ja ohjausryhmän kanssa.

Työpaketissa varataan flat rate -osiosta 3 000 € hankkeen markkinointi- ja viestintäkuluihin.

Lisätietoja hakemuksesta

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Kymenlaakso, Etelä-Karjala

Kunnat

Kouvola, Kotka, Lappeenranta, Hamina, Imatra, Lemi, Luumäki, Virolahti, Taipalsaari, Savitaipale, Rautjärvi, Ruokolahti, Pyhtää, Parikkala, Miehikkälä

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	201 694	201 694	
Flat rate 40 % kehittäminen	80 678	80 678	
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	282 372	282 372	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	197 660	197 660	70,00
2 Omarahoitus: Muu julkinen rahoitus	84 712	84 712	30,00
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	282 372	282 372	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman ja toimintalinja 1. Innovatiivinen Suomi EAKR mukainen ja sopii rahoitettavaksi erityistavoitteesta 1.2 Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi.

Hanke on itäisen Suomen valtioshteerityöryhmän painotuksen mukainen eli vastaa teemaan kokonaisturvallisuuden vahvistaminen. Yli- ja maakunnallisella hankkeella on ajankohtainen ja tunnistettu alueelliseen varautumistyöhön kytkeytyvä tarve sekä konkreettinen suunnitelma asetettujen tavoitteiden

saavuttamiseksi. Hankkeessa tehostetaan ympäristöanalyysien ja riskienhallinnan tekemistä hyödyntämällä tekoälyä ja data-analytiikkaa. Hankkeen toimenpiteet kohdistuvat Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan pelastuslaitoksiin ja tukevat näiden hyvinvointialueiden käytännön varautumis- ja riskiarviointityötä.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hankehakemus on jätetty 10.5.2024 EURA-järjestelmään, täydennetty hankehakemus 8.8.2024.

Sekä Etelä-Karjalan liiton että Kymenlaakson liiton rahoittajat ovat arvioineet hankkeen ja hanke sai erityisten valintakriteerien mukaisessa arvioinnissa riittävät pisteet. Hanke toteuttaa Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson maakuntaohjelman ja älykkään erikoistumisen kärkivalintoja.

Etelä-Karjalan liitto esittää hanketta rahoitettavaksi rahoittajan arviossa esitetyin perusteluin ja mikäli Kymenlaakso siirtää omaa myöntövaluuttaan kohdennettavaksi hankkeen rahoittamiseen enintään 160 000€.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä